

PRIBALNOG	16. 11.	20 23. GOD.
KLZ BF VE	18-1/23-A	
EPA	54XXVIII	
SKUPŠTINA	PRILOG	

SKUPŠTINA CRNE GORE

G-din Andrija Mandić. Predsjednik Skupštine

Podgorica, 16.11.2023. godine

Predmet: Podnošenje Predloga Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova

Na osnovu člana 93 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosimo PREDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O POPISU STANOVNIŠTVA, DOMAĆINSTAVA I STANOVA, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Predlažemo da Skupština, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnika predlagača koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određuje se poslanik Miodrag Laković.

POSLANICI

1. Miodrag Laković

2. Boris Pejović

3. Vasilije Čarapić

4. Jelena Nedović

5. Darko Dragović

6. Andrija Mandić

7. Slaven Radunović Slaven Radunović
8. Jovan Jole Vučurović Jovan Vučurović
9. Vaso Obradović Vaso Obradović
10. Jelena Božović Jelena Božović
11. Maja Vukićević Maja Vukićević
12. Vladislav Bojović Vladislav Bojović
13. Zdenka Popović Zdenka Popović
14. ^{Vojinović} ~~Andela Beković~~ Andela Beković
15. Nikolla Carnaj Nikolla Carnaj

**ZAKON
O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O POPISU STANOVNIŠTVA, DOMAĆINSTAVA I
STANOVA**

Član 1

U Zakonu o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova ("Službeni list CG", broj 140/22) u nazivu zakona i članu 1 poslije riječi "stanova" dodaju se riječi: "u 2023. godini".

Član 2

Član 2 mijenja se i glasi:

"Popis će se sprovesti u periodu od 30. novembra do 15. decembra 2023. godine.

U slučaju da popis nije moguće sprovesti u periodu iz stava 1 ovog člana zbog vremenskih nepogoda, nedovoljnog broja popisivača ili drugih opravdanih okolnosti, na predlog direktora Uprave za statistiku, Vlada može da donese odluku o produženju perioda popisa do 15 dana."

Član 3

Poslije člana 2 dodaje se novi član koji glasi:

„Referentni momenat popisa

Član 2a

Referentni momenat popisa je 31. oktobar 2023. godine u 24.00 časa."

Član 4

U članu 13 stav 1 poslije tačke 26 dodaje se nova tačka koja glasi:

"26a) utvrđuje proceduru kojom se omogućava kontrola iz člana 26b ovog zakona;"

Član 5

Poslije člana 26 dodaju se dva nova člana koja glase:

"Softver za provjeru podataka prikupljenih tokom sprovođenja popisa"

Član 26a

Radi provjere podataka prikupljenih tokom sprovođenja popisa, a koji se odnose na pitanja o: nacionalnoj, odnosno etničkoj pripadnosti; vjeri; maternjem jeziku; jeziku kojim lice uobičajeno govori, uspostavlja se softver.

Radi uspostavljanja softvera iz stava 1 ovog člana, kao i revizije koda tog softvera Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) obrazuje Komisiju za praćenje uspostavljanja softvera za provjeru podataka prikupljenih tokom procesa popisa stanovništva.

Poslovi Komisije iz stava 2 ovog člana su:

- priprema specifikacije za raspisivanje javnog poziva za izradu softverskog rjesenja za provjeru podataka;

- priprema specifikacije za raspisivanje javnog poziva za izbor IT kompanije za reviziju koda softvera iz države članice Evropske unije;
- praćenje sprovođenja tenderske procedure javne nabavke za odabir kompanije za izradu softverskor rješenja:
  - praćenje sprovođenja tenderske procedure javne nabavke za izbor IT kompanije za reviziju koda softvera iz države članice Evropske unije;
  - praćenje implementacije samog softvera za provjeru podataka.

Omogućavanje kontrole unešenih podataka iz popisa

Član 26b

Lica iz člana 3 stav 1 tačka 1 ovog zakona mogu da izvrše samo kontrolu unešenih sopstvenih podataka koji se odnose na pitanja o: nacionalnoj, odnosno etničkoj pripadnosti; vjeri; maternjem jeziku; jeziku kojim lice uobičajeno govori, a—nakon završenog unosa podataka iz popisa..

Član 6

Poslije člana 37 dodaju se dva nova člana koja glase:

“Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 37a

Propis iz člana 26a stav 2 ovog zakona donijeće se u roku od deset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja propisa

Član 37b

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o utvrđivanju perioda sprovođenja popisa stanovništva, domaćinstava i stanova i referentnog momenta popisa ("Službeni list CG", br. 25/23 i 98/23)."

Član 7

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje ovog Zakona je odlaganje sprovođenja popisa stanovništva, domaćinstava i stanova kako bi se stvorili uslovi da ova značajna društvena aktivnost dobije apsolutni legitimitet kroz dodatno unapređenje transparentnosti i inkluzivnosti, a naročito u dijelu uspostavljanja specijalnog softvera koji bi omogućio da svaki građanin izvrši kontrolu svojih podataka, čime bi se onemogućile eventualne zloupotrebe i navodna neobjektivnost popisivača prilikom sprovođenja popisa.

Krajnji cilj ovih izmjena je dobijanje blagovremenih i potpunih statističkih podataka.

U cilju obezbjeđenja blagovremene primjene Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova, a s obzirom da je predloženo da popis počne 30. novembra 2023. godine, kao i da je sve radnje koje prethode popisu neophodno preduzeti u što hitnijem roku, predlaže se da Zakon stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

III USAGLAŠENOST ZAKONA SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predložene izmjene Zakona su u cjelosti usaglašene sa:

Uredbom (EZ) br. 763/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća o popisu stanovništva i stanova u pogledu tehničkih specifikacija obilježja i njihovih raščlanjivanja od 9. jula 2008. (SL L 218, 13. 8.2008.).

Implementacionom uredbom Komisije (EU) br. 2017/543 od 22. marta 2017. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe Komisije (EU) br. 2017/712 od 20. aprila 2017. o utvrđivanju referentne godine i usvajanju programa statističkih podataka i metapodataka za popis stanovništva i stanova predviđenih Uredbom (EZ) br. 763/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća.

Implementacionom uredbom Komisije (EU) br. 2017/881 od 23. maja 2017. o sprovođenju Uredbe (EZ) br. 763/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća o popisu stanovništva i stanova u pogledu načina i strukture izvještavanja o kvaliteti i tehničkog formata za slanje podataka te izmjeni Uredbe (EU) br. 1151/2010.

Preporukama sa Konferencije Evropskih statističara za popise stanovništva i stanova u 2020. godini (UN).

IV OBJAŠNJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predloženim članom 1 Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u nazivu zakona i članu 1 poslije riječi "stanova" dodaju se riječi: "u 2023. godini", radi jasnog definisanja vremenske odrednice na koju se Zakon odnosi.

U predloženom članu 2 stav 1 istog Zakona mijenja se član 2 važećeg Zakona na način što se definiše da će se popis Sprovesti u periodu od 30. novembra do 15. decembra 2023. godine.

Takođe, stavom 2 istog člana definisano je da u slučaju da popis nije moguće sprovesti u periodu iz stava 1 ovog člana zbog vremenskih nepogoda, nedovoljnog broja popisivača ili drugih opravdanih okolnosti, na predlog direktora Uprave za statistiku, Vlada može da donese odluku o produženju perioda popisa do 15 dana.

Nadalje, predloženim članom 3 utvrđeno je da se poslije člana 2 dodaje novi član 2a kojim je definisan referentni momenat popisa i kojim je propisano da je referentni momenat popisa 31. oktobar 2023. godine u 24.00 časa.

Referentni momenat u smislu ovog Zakona predstavlja datum i vrijeme na koji se odnose podaci o jedinicama popisa. Podatke treba upisivati u popisne upitnike prema stanju na dan 31. oktobar 2023 godine u 24 časa, odnosno u ponoć između 31. oktobra i 1. novembra 2023. godine. Taj vremenski trenutak u statistici se naziva referentni moment popisa.

Imajući to u vidu treba popisati sva lica koja su bila u životu u referentnom momentu popisa, te se u vezi sa navedenim primjenjuju sljedeća pravila:

- ako je neko lice umrio poslije referentnog momenta tj. u periodu od 1. novembra 2023. godine do dolaska popisivača u domaćinstvo kome je to lice pripadalo, treba ga popisati, iz razloga što je bilo živo u referentnom momentu popisa tj. 31. oktobra u 24 časa;
- ako je neko lice umrlo prije/ili u samom referentnom momentu, ne treba ga popisati;
- ne treba popisati djecu rođenu poslije referentnog momenta tj. rođenu u periodu od 1. novembra 2023. godine do dolaska popisivača.

Isti referentni moment važi za sva pitanja u upitnicima, osim za pitanja iz oblasti ekonomske aktivnosti u Upitniku za lica, kod kojih je tačno naveden referentni period na koji se odnose.

Tako, na primjer, ukoliko je lice sklopilo brak 2. novembra 2023. godine, a popisivač obavlja popisivanje 8. novembra, na pitanje o bračnom stanju upisaće se odgovor prema stanju na dan 31. oktobar u 24.00 časa, npr. neoženjen/neudata.

Nadalje, predloženim članom 4 propisano je da se u članu 13 stav 1, a koji se odnosi na poslove koje vrši Uprava za statistiku, poslije tačke 26 dodaje nova tačka 26a koja glasi: "utvrđuje proceduru kojom se omogućava kontrola iz člana 26b ovog zakona;"

Članom 5 predmetnog Zakona predlaže se da se poslije člana 26 dodaju dva nova člana 26a i 26b.

Član 26a - "Softver za provjeru podataka prikupljenih tokom sprovođenja popisa" u stavu 1 propisuje da se radi provjere podataka prikupljenih tokom sprovođenja popisa, a koji se odnose na pitanja o: nacionalnoj, odnosno etničkoj pripadnosti; vjeri; maternjem jeziku; jeziku kojim lice uobičajeno govori, uspostavlja softver.

Nadalje se u stavu 2 istog člana propisuje da radi uspostavljanja softvera iz stava 1 ovog člana, kao i revizije koda tog softvera Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) obrazuje Komisiju za praćenje uspostavljanja softvera za provjeru podataka prikupljenih tokom procesa popisa stanovništva.

U stavu 3 istog člana propisano je da su poslovi Komisije iz stava 2 ovog člana:

- priprema specifikacije za raspisivanje javnog poziva za izradu softverskog rješenja za provjeru podataka;
- priprema specifikacije za raspisivanje javnog poziva za izbor IT kompanije za reviziju koda softvera iz države članice Evropske unije;
- praćenje sprovođenja tenderske procedure javne nabavke za odabir kompanije za izradu softverskog rješenja;
- praćenje sprovođenja tenderske procedure javne nabavke za izbor IT kompanije za reviziju koda softvera iz države članice Evropske unije;
- praćenje implementacije samog softvera za provjeru podataka.

Nadalje, članom 26b - "Omogućavanje kontrole unešenih podataka iz popisa", propisano je da lica iz člana 3 stav 1 tačka 1 ovog zakona mogu da izvrše samo kontrolu unešenih sopstvenih podataka koji se odnose na pitanja o: nacionalnoj, odnosno etničkoj pripadnosti; vjeri; maternjem jeziku; jeziku kojim lice uobičajeno govori, nakon završenog unosa podataka iz popisa.

Takođe, u članu 6 predmetnog Zakona predlaže se da se poslije člana 37 važećeg Zakona dodaju dva nova člana 37a i 37b.

Predloženim članom 37a utvrđuje se da će se propis iz člana 26a stav 2 ovog zakona donijeti u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, dok se predloženim članom 37b propisuje da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o utvrđivanju perioda sprovođenja popisa stanovništva, domaćinstava i stanova i referentnog momenta popisa ("Službeni list CG", br. 25/23 i 98/23).

U konačnom, članom 7 predloženog Zakona propisuje se da ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

V FINANSIJSKA SREDSTVA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je izdvojiti dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za potrebe izrade softvera za provjeru podataka prikupljenih tokom sprovođenja popisa.

VI RAZLOZI DONOŠENJA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U cilju obezbjeđenja adekvatne primjene Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova, predlažemo da se isti, shodno odredbama člana 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore usvoji po hitnom postupku, a u cilju stvaranja uslova za blagovremeno i nesmetano sprovođenje popisa stanovništva, domaćinstava i stanova.

TEKST ODREDBI ČIJE SE IZMJENE PREDLAŽU

ZAKON

O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O POPISU STANOVNIŠTVA, DOMAĆINSTAVA I STANOVA
(*"Službeni list CG"*, broj 140/22)

Period i način sprovođenja popisa

Član 2

Period sprovođenja popisa i referentni momenat popisa utvrdiće Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Poslovi Uprave za statistiku

Član 13

Uprava za statistiku vrši sljedeće poslove:

- 1) stara se o blagovremenom i potpunom sprovođenju ovog zakona;
- 2) utvrđuje međunarodno uporedivu metodologiju popisa, sa jedinstvenim definicijama jedinica i karakteristika i jedinstvenim klasifikacijama;
- 3) utvrđuje sadržaj i formu upitnika za popis sadržan od originala i duplikata koji se ostavlja popisanom stanovniku, ostalih popisnih obrazaca, ovlašćenja i drugog materijala za pripremu i sprovođenje popisa;
- 4) utvrđuje metodološka i organizaciona pravila i instrukcije za pripremu, organizaciju i sprovođenje popisa i kontroliše njihovu jedinstvenu primjenu;
- 5) obrazuje komisiju kao posebno upravljačko tijelo Uprave za statistiku sa zadatkom da koordinira pripremom i sprovođenjem popisa, na čijem čelu je direktor Uprave za statistiku, a članovi su lica odgovorna za pojedine popisne aktivnosti;
- 6) obrazuje druge komisije Uprave za statistiku, za pripremu i realizaciju pojedinih popisnih aktivnosti: izradu normativnih akata, metodoloških pravila, organizacionih

pravila, za kartografiju, komunikaciju, unos, obradu i diseminaciju podataka prikupljenih popisom i druge specifične popisne aktivnosti:

7) koordinira i sprovodi javnu kampanju popisa koja obezbjeđuje: potpuno, tačno i pravovremeno obavještanje stanovništva o značaju i ciljevima popisa, načinu i vremenu njegovog sprovođenja, o pravima i obavezama lica obuhvaćenih popisom, načinu izvršavanja obaveza u popisu i zaštiti podataka;

8) utvrđuje kriterijume za izbor i raspored popisivača, instruktora, državnih instruktora i kontrolora popisa;

9) saraduje sa ministarstvima i drugim organima uprave, jedinicama lokalne samouprave i drugim organizacijama i institucijama i usklađuje zajedničke aktivnosti, utvrđuje obavezna pravila, daje instrukcije i traži izvještaje o sprovođenju popisnih aktivnosti;

10) obrazuje popisne komisije u jedinicama lokalnih samouprava i definiše njihove obaveze u skladu sa organizacionim pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;

11) određuje državne instruktore popisa i kontrolore, koji vrše kontrolu prikupljenih podataka u skladu sa pravilima Uprave za statistiku;

12) predlaže po najmanje dva državna instruktora za članove u svakoj od popisnih komisija, za obavljanje kontrole rada popisivača i instruktora i pružanje pomoći u radu, u skladu sa organizacionim i metodološkim pravilima Uprave za statistiku;

13) organizuje štampanje, vrši raspodjelu i distribuciju popisnih obrazaca i ostalog materijala za pripremu i sprovođenje popisa na teritoriji lokalne samouprave;

14) definiše sadržaj obuke za sve učesnike popisa i kontroliše stručno-metodološko osposobljavanje učesnika u popisu;

15) obavlja metodološku i organizacionu obuku državnih instruktora, članova popisnih komisija i kontrolora;

16) sastavlja predračun troškova za pripremu, organizaciju, sprovođenje, obradu i diseminaciju podataka prikupljenih popisom;

17) utvrđuje kriterijume za raspodjelu finansijskih sredstava organima, komisijama i licima koji učestvuju u sprovođenju popisa i izrađuje finansijska uputstva o korišćenju i kontroli upotrebe sredstava namijenjenih za sprovođenje popisa;

18) utvrđuje i primjenjuje jedinstvenu logičku kontrolu popisnog materijala;

19) preuzima popisnu graduu od državnih instruktora koji su članovi popisne komisije i obavlja kontrolu i pripremu popisnih obrazaca za unos i obradu;

20) organizuje prevoz i dostavu kompletnog popisnog materijala, najkasnije pet dana od dana završetka faze prikupljanja podataka;

21) obezbjeđuje prostorije za smještaj popisne grade po prijemu iz lokalnih samouprava, kao i uslove za njenu zaštitu, čuvanje, arhiviranje i uništavanje u skladu sa propisima kojima se uređuje postupanje sa arhivskom gradom i registarskim materijalom;

22) obavlja unos prikupljenih podataka;

23) obrađuje podatke u skladu sa međunarodnim konceptom stanovništva i objavljuje prve i konačne rezultate popisa;

24) priprema, organizuje i sprovodi postpopisno istraživanje;

25) predlaže dinamiku objavljivanja rezultata popisa propisanim godišnjim planom zvanične statistike;

26) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka u skladu sa zakonom;

27) obavlja druge poslove popisa u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje zvanična statistika.

Prava i obaveze lica koja daju podatke

Član 26

Lice koje je obuhvaćeno popisom dužno je da u njemu učestvuje, odnosno da odgovori na sva pitanja i da na svako pitanje da tačan i potpun odgovor u skladu sa metodologijom popisa.

Da bi se utvrdila tačnost podataka unesenih u skladu sa čl. 9 i 10 ovog zakona, popisivač može tražiti od lica koje se obuhvata popisom na uvid javnu ispravu na osnovu koje je moguće utvrditi identitet lica i navedene podatke.

Popisivač mora unijeti u popisne upitnike podatke onako kako mu je dalo lice obuhvaćeno popisom.

Lice koje je obuhvaćeno popisom dužno je da ne zloupotrebljava postupak popisivanja i prisustvo popisivača na način što će snimati ili fotografisati tok intervjua ili popunjene popisne upitnike i snimak ili fotografiju javno objaviti putem interneta ili medija.

Podzakonski akti

Član 37

Podzakonski akti donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.